

Ці ёсць будучыня ў дваравага парку?

Былы авіатар у адзіночку высадзіў дэндраарый у гарадскім мікрараёне

Уладзімір Мораў — чалавек апантаны. У свае 82 гады амаль увесь дзень праводзіць на прыдамавай тэрыторыі, дзе яго намаганнямі створаны сапраўдны батанічны сад. Тут можна ўбачыць дрэвападобную півоню, воцатавае і каралавае дрэвы, хвойкі ў стылі «бансай», інжыр, авакада — усяго каля 200 розных відаў. Але паркавай зоне патрэбны належны дагляд, а магчыма, і новыя падыходы ў дызайне. Ці знойдуцца памочнікі ў гэтай справе, напрыклад той жа Камітэт тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання, створаны пры мясцовым ЖЭСе?

Ад ваенных гарадкоў да жыллага мікрараёна

Нельга сказаць, што пенсіянер не сябрае з камунальнымі службамі. Хутчэй, наадварот. Уладзімір Віктаравіч з цеплынёй успамінае былога кіраўніка УЖРЭП Кастрычніцкага раёна Гродна, з якім 20 гадоў таму «замуцілі» гэты праект. Напачатку прывялі ў парадак пад'езд, «ажывілі» яго карцінамі і кветкамі. З дапамогай ЖЭСа пафарбавалі драўляныя канструкцыі. Затым задумкі пераклінілі на свабодную прыдамаваю тэрыторыю. Так у горадзе з'явіўся першы дэндраарый у жылым мікрараёне.

— У 90-х тут быў прыватны сектар, але яго пачаў выцяскаць шматпавярховы мікрараён, а старыя дамы зносілі, — расказвае пенсіянер. — Калі мы сюды прыехалі, тут раслі некалькі яблынь і тры клёны. Да таго ж дамы ўзводзіліся каля самай загружанай магістралі, таму стаяла задача — абараніць сябе ад шкоднага ўздзеяння выхлопных газаў. Мы былі першыя ў горадзе, хто стварыў такі парк у жылым мікрараёне.

Удачы і правалы мясцовага дызайнера

Паралельна з азеляненнем стваралася немудрагелістая інфраструктура двара. Лаўкі, альтанка, дзіцячая пляцоўка... У дваровы пейзаж удала ўпісаліся тры валуны.

Перашкод на шляху стварэння зялёнай зоны аказалася нямаля. То на адной інсталяцыі нешта зламана, то на другой. А тут яшчэ драўлянага мядзведзя пад'ядае нейкі жучок...

Пацікавілася, ці ёсць каманда аднадумцаў. Бо аднаму справіцца з такім

аб'ёмам работы склада на — трэба і прапалоць, і паліць, і падрамантаваць нешта. Як аказалася, час энтузіястаў застаўся ў мінулым. Многія з яго памочнікаў пераехалі, а тыя, хто прыйшоў, цікавасці да справы не праяўляюць. Раней дапамагалі і дзеці, збіраліся, палівалі са шланга, цяпер такіх няма.

— Паколькі гэта тэрыторыя ЖЭСа, ён сочыць таксама за парадкам, траву абкошваюць, УЖРЭП зрабіў два дзясяткі шпакоўняў, птушкі ўсе іх занялі, ёсць кармушкі і для сініц. Нядаўна амерыканскія клёны абрэзалі кардынальна. Напачатку жыхары абураліся, але я ім патлумачыў, што так дрэвы набудуць патрэбную форму, бо галіны навісалі, — расказаў Мораў. — Увогуле я ўдзячны нашым жыхарам, бо расходы на паліў кладуцца на ўсіх жыхароў пад'езда.

Крокі «зялёнага» асяроддзя

Пытаюся: па якім прыкладу вылося азеляненне двара? Адказ такі: насыцаць наваколле кіслародам і стварыць утульны куток. Таму высадзіў хвойкі і елкі. Яны тут ёсць паўсюдна. Нават у стылі «бансай». Але каб хвойка прыжылася, трэба яе правільна пасадзіць.

Некаторыя віды вырошчваюць «з нуля». Напрыклад, грэцкі арэх.

— Я прыйшоў на рынак, бачу — мужчына прадае арэхі, прыехаў з Сярэдняй Азіі, — расказвае Мораў. — Я кажу: хачу тут вырасціць арэх. Выберыце мне такіх, каб яны абавязкова ўзышлі. Ён выбраў мне 15 штук і нават грошай не ўзяў, так яму гэта ідэя спадабалася. Ды яшчэ падзяліўся са мной сакрэтамі. Бо ў іх вырошчванні ёсць свае асаблівасці. Садзіць трэба

на зіму, каб былі марозаўстойлівыя. Амаль усе і прыжыліся з лёгкай рукі гандляра.

Экзатычныя саджанцы вырошчваюць проста ў квартэры. Жонка Уладзіміра Віктаравіча прывезла з Ізраіля насенне рэдкіх раслін, яны цяпер растуць у гаршках пад'езда. Адно каралавае дрэва Мораў аддаў у расійскае консульства ў Брэсце, другое — у гарадскую бальніцу, дзе яму знайшлі месца ў холе са шкляным купалам. Добра прыжыліся авакада, інжыр. Раскінулася магонія падубалістная з жоўтым суквеццем. Шыкоўнымі кветкамі радуе вока бругмансія. Ружы завяршылі першае квітненне і рыхтуюцца да прастаго. З'явіліся новыя парасткі ў дзявочага вінаграда, які лічыцца дэкарэтыўным.

Мораў няспынна расказвае пра кожную расліну. Успамінае, як паступова засаджвалі гэты куток. Напачатку звычайнымі бярозамі ды хвоймі, пазней пачалі прывозіць экзотыку. Добра прыжылося воцатавае дрэва. З Далёкага Усходу прывёз саджанец манчжурскага арэха.

Падыходзім да казацкага ядлоўца, за якім будзе пасаджаны бэз. Пакуль яго няма, але для расліны адведзены сэдлы куток. Далей растуць садовыя дрэвы — яблыні, вішні, слівы...

— Восць ціс, яго ягады чырвоныя і ядавітыя, — тлумачыць Мораў. — Цісна Каўказе расце як дрэва, а ў нас больш як кустарнік. Ездзіў туды на адпачынак і прывёз саджанцы. У асноўным набываю пасадкавы матэрыял за свае сродкі.

Праходзім па невяліччай бярозавай алеі. У глыбіні здаецца, што горад здэсць далёка, а тут сапраўдны лясок, у якім спяваюць птушкі.

— Усяго гэтага магло і не быць, — кажа Уладзімір

Віктаравіч. — Калісьці нам хацелі прыбудаваць да гэтага дома яшчэ некалькі пад'ездаў, але жыхары выступілі супраць і адстаялі, мы ездзілі на пасяджэнні гарсавета...

Ёсць і планы на найбліжэйшы час. Нядаўна па ўскрайку паркавай зоны праводзілі камунікацыі да прыпыначнага павільёна. Усё перакапалі, і ўтварылася пустка, якую трэба засадзіць кустамі, каб стварыць зялёны бар'ер аўта транспарту. Частка тэрыторыі ўжо засаджана новымі дрэўцамі.

— Тут столькі людзей бывае! Калі да каго-небудзь прыежджаюць госці, абавязкова вядуць сюды, паказваюць, — расказвае Уладзімір Васілевіч. — Калі гэта пачыналася, такога двара ў Гродне ні ў кога не было, тут шэсць разоў праводзілі мерапрыемствы ў маштабе Беларусі. Былі два віцэ-прэм'еры, двойчы — міністры ЖКГ, калі абмяркоўваліся азеляненні гарадоў. Тады тут было вельмі прыгожа, праходзілі семінары з удзелам камунальных службаў усіх абласцей, мы былі піянерамі, цяпер больш шырока распаўсюджана. Побач мужчына таксама высадзіў невялікі палісаднік, і далей ёсць.

Кожны дзень хапае работы, таму Уладзімір Васілевіч увесь час заняты справай. Ці хацеў бы ён супрацоўнічаць з камітэтам тэрытарыяльнага самакіравання? Хоць Мораў чуў пра іх, але ніякіх адносін з мясцовым органам не мае. Можа, таму, што любіць рабіць па-свойму, без падказак.

— У мяне была вельмі складаная і цяжкая служба. Запіна надоўга, таму цяпер займаюся тым, што мне падабаецца, — рэзюмуе ён сваё захапленне.

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.

Леанід АБРАЖЭВІЧ, намеснік дырэктара УЖРЭП Кастрычніцкага раёна г. Гродна:
— Уладзімір Мораў робіць добрую справу, ён сапраўды стварыў утульны куток прыроды ў гарадскім асяроддзі, які радуе ўсіх жыхароў. Але з часам многае прыходзіць у заняпад, тыя ж канструкцыі, мяккія цацкі выцвітаюць, яны не маюць таго выгляду, іх варта было б мінімізаваць. Па гэтым пытанні мы неаднойчы сутыкаліся са скаргамі жыхароў. Наогул гэтая зона патрабуе новых падыходаў і ў пасадках, больш прадуманага размяшчэння раслін. Спадзяюся, што ў апантаннага дызайнера будуць добрыя памочнікі, магчыма, у выглядзе камітэта грамадскага тэрытарыяльнага самакіравання.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС НА 1 ИЮЛЯ 2019 г.

«Приорбанк» Открытое акционерное общество

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	На 1 июля 2019	На 1 января 2019
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		116 605	118 563
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		-	-
4	Средства в Национальном банке	1103		391 195	341 219
5	Средства в банках	1104		564 122	720 934
6	Ценные бумаги	1105		439 187	259 362
7	Кредиты клиентам	1106		2 522 555	2 342 303
8	Производные финансовые активы	1107		281	45
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108		26 923	22 354
10	Основные средства и нематериальные активы	1109		179 173	183 364
11	Доходные вложения в материальные активы	1110		1 346	1 542
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111		990	4 974
13	Отложенные налоговые активы	1112		-	-
14	Прочие активы	1113		27 853	34 757
15	ИТОГО активы	11		4 270 230	4 029 417
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
16	Средства Национального банка	1201		-	-
17	Средства банков	1202		169 760	326 219
18	Средства клиентов	1203		3 256 266	2 953 172
19	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204		100 438	67 398
20	Производные финансовые обязательства	1205		2	175
21	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
22	Прочие обязательства	1207		41 151	42 769
23	ВСЕГО обязательств	120		3 567 617	3 389 733
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
25	Уставный фонд	1211		86 148	86 148
26	Эмиссионный доход	1212		-	-
27	Резервный фонд	1213		126 738	126 738
28	Фонды переоценки статей баланса	1214		88 742	90 049
29	Накопленная прибыль	1215		400 985	336 749
30	ВСЕГО собственный капитал	121		702 613	639 684
31	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		4 270 230	4 029 417

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ НА 1 ИЮЛЯ 2019 г.

«Приорбанк» Открытое акционерное общество

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	На 1 июля 2019	На 1 июля 2018
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		138 063	112 907
2	Процентные расходы	2012		39 798	25 809
3	Чистые процентные доходы	201		98 265	87 098
4	Комиссионные доходы	2021		93 227	82 062
5	Комиссионные расходы	2022		43 560	37 014
6	Чистые комиссионные доходы	202		49 667	45 048
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		(1 424)	(768)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		29 241	20 773
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		(323)	5 818
11	Чистые отчисления в резервы	207		(6 480)	(26 327)
12	Прочие доходы	208		3 605	4 619
13	Операционные расходы	209		80 574	88 769
14	Прочие расходы	210		7 647	5 522
15	Прибыль до налогообложения	211		97 290	94 624
16	Расход по налогу на прибыль	212		22 053	24 682
17	ПРИБЫЛЬ	2		75 237	69 942

Временно и. о. Председателя Правления В.В. Дедюль

Главный бухгалтер В.В. Манцивода

Финансовая отчетность размещена на интернет-странице банка: <https://www.priorbank.by/kvartal-nye-otcety>

Лицензия на осуществление банковской деятельности НБ РБ № 12 от 06.05.2013 года. УНП 100220190

Закрытое акционерное общество «Смолевичи Молоко» (место нахождения: 222201, Минская обл., Смолевичский р-н., г. Смолевичи, ул. Социалистическая, д. 546) сообщает, что директором ЗАО «Смолевичи Молоко» 25.07.2019 г. принято решение о формировании реестра владельцев ценных бумаг. Формирование реестра акционеров осуществляется по состоянию на 25.07.2019 г.

УНП 690668083

РЕГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч. Адказы за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

Грамадскі савет: **ПАПКОЎ А. А.**, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **ЦУПРЫК Л. А.**, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгіянальнаму развіццю; **ПАПКО В. М.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; **БЕЛЯКОЎ А. Э.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навучы, культуры і сацыяльным развіцці; **ПАНАСЮК В. В.**, старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; **ДРЫЛЕНКА Т. Л.**, старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШЧАНКА М. Л.**, старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЕДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 287 18 31; **e-mail:** info@zviazda.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. Нумар падпісаны ў 19.30 25 ліпеня 2019 года.